

VĚTRNÍK

Ročník XLVIII.

Sobota 21. října 2017

číslo 9.

Lašské koláče chutnaly

Odpoledne se před Divadlem Krakonoš objevili zbojníci i s valaškami. A vítali soubor z Beskyd, Bodlák, Bernatické ochotnické divadlo Bernatice. Příčina takového vítání byla zcela jednoduchá – Bodlák přivezl představení Malované na skle a Vysočtí stejnou inscenaci nastudovali v roce 2012. Přenést veršované vítání trojice krkonošských zbojníků je nemožné, nicméně potěšili tím nejen návštěvníky vítacího ceremoniálu, ale i soubor Bodlák. Ti přítomné potěšili písní Beskyde, Beskyde... a roznesli mezi ně velmi dobré koláče, které jsem na rozdíl od dobřichovické krůty ochutnala. (jn)

Dnes		
kdy	co	kde
9:30	seminář	malý sál
13:30	loučení Bernartice nad Odrou	malý sál
15:00	Rozmarné léto	
15:30		
16:00	Klapý	
20:00	závěrečné vyhodnocení	
	Sejkorák	všude

Recenze: Luděk Horký

Ernst Bryl, Katarzyna Gärtner Malované na skle Bodlák, Bernacké ochotnické divadlo Bernartice

Malované na skle je nejslavnější polský muzikál o nejslavnějším slovenském zbojníkovi (v použitém Nohavicově překladu převedeno z Jánošíka na pro Valašsko přijatelnějšího Janíka). Svými

včetně souborů amatérských. Spolu s Baladou pro banditu a opusem Cikáni jdou do nebe patří k nejvýraznějším muzikálovým výbojům na území bývalého východního bloku. Světová premiéra hry

nenechala dlouho čekat, odehrála se v roce 1972 v Brně. Slavná inscenace Městských divadel pražských, v níž excelovali mimo jiné Boris Rösner, Viktor Preiss nebo Václav Postránecký, ji následovala roku 1976. Naproti tomu na Nové scéně v Bratislavě se hrál předmětný muzikál už od října 1974 a – považte – nepřetržitě až do roku 2004, celkem 650x, v hlavní roli s Michalem Dočolomanským. Lví podíl na těchto úspěších má osobitá hudební kompozice v jazzrockovém stylu.

Hudební složka je i nejsilnějším prvkem inscenace divadla Bodlák. Inscenátoři šli cestou reprodukování hudby, přičemž si ovšem pořídili pro potřeby inscenace vlastní původní hudební nahrávku. Vznikla pod vedením Bohumila Volka a je velmi kvalitní, působivá (ach, ty smyčce!), dynamická. Zcela mimořádné je pak hudební nastudování jednotlivých partů se sólisty i se sbory (takhle čistý mužský sbor se vidí/slyší na divadle skutečně jen zřídka!). Písně tvoří páter inscenace, jejich melodie v citlivé a efektní hlasové interpretaci nesou patřičné emoce a jsou alfou a omegou strhující atmosféry tohoto svébytného scénického tvaru.

tématy se dotýká předkřesťanských slovanských tradic, zkoumá fenomén lidového hrdiny stojícího mimo platný zákon, romantické individuality zbojníka. Přivádí na scénu postavy a některé postupy barokního lidového divadla, zejména Anděla, Dábla a Smrt. Je silně metaforický, lyrický, založený na archetypálních dramatických situacích. A to hlavní: vznikl v Polsku sedmdesátých let dvacátého století, v době, kdy v Československu tuhá normalizace, a přitom přímočaře a nepokrytě pojednává o svobodě všeho druhu od erotické až po politickou a obecně společenskou (včetně svobody ve filozofickém slova smyslu). V zemích Koruny české je – snad právě proto – tento muzikál velmi populární a namnoze jej uvádějí i pěvecky lépe disponovaná činoherní divadla

polských autorů, básníka a dramatika Ernesta Brylla a hudební skladatelky Katarzyny Gärtnerové, proběhla v roce 1970 ve varšavském Polském divadle. Česká premiéra na sebe

Proč svébytného? Protože jde více o kostýmovaný koncert podmalovaný obrázky, o jakési scénické leporelo, nežli o hudebně dramatický celek. K příslovečnému divadlu, které v duchu Osolobého hesla „mluví, zpívá a tančí“, má však inscenace zatraceně daleko. Všechno, co se na jevišti událo, sloužilo k ilustraci toho, o čem se právě zpívalo. Jevištní akce byla nadmíru popisná. Přitom právě muzikál *Malované na skle* dává tvůrcům značný prostor k jevištním metaforám a práci se symboly. Ať už v choreografii, v herecké akci nebo v práci se scénografickými prvky.

Malované na skle je zapeklité svou složitou dramatickou strukturou. Na oko jde o vypravování o starých dobrých časech zašlé zbojnické slávy. Ve skutečnosti jde však o navýsost dramatickou disputaci zbojnické otázky. Libreto je plné dramatických situací, ve kterých se řeší tyto rozpory a konflikty: souboj (tragikomický) Anděla a Dábla o Janíkovu duši; duel ženského a mužského principu (ženy: zanech zbojnicení, neohrožuj rodinný krb x muži: hurá na zboj!), konfrontace úhlů pohledu zbojníků na straně jedné a četníků na straně druhé (slovy Daniely Fischerové: vlk je svobodný, zatímco pes chčije na zamčený vrata zevnitř; kočičí nebe vypadá stejně jako myši peklo)... Posledním z celé řady konfliktních principů *Malovaného na skle* je vnitřní dynamika mezi postavou Vypravěče (který se snaží příběh valit kupředu) a Dovypravěče (který ho neustále narušuje, komentuje, dovypravuje po svém). Všechny tyto principy se mají protínat v ostře vystavených dramatických situacích, při kterých všechny postavy do jedné vedou tvrdý neústupný boj o vyznění postavy Janíka. Mimo jejich pinožení stojí akorát Smrt, ta královna archetypů lidového divadla. Čeká v klidu a nad věcí na svůj závěrečný duel s Janíkem, během kterého hrdina dojde k tak katarznímu okamžiku, jakým je smíření se se smrtí. S tím, že je mu putna, kam po smrti zamíří, jestli do nebe nebo do pekla...

Inscenátoři všechna tato témata podvědomě tuší a toto

tušení vtělují do svého pěveckého projevu. Režijní řešení dramatických situací je však insitní. Situace nejsou dostatečně scénicky artikulovány. Dramatické postavy jsou vzájemně zaměnitelné a jejich motivace k jednání jsou mlhavé.

Za vyloženou chybu lze považovat závěrečné vyznění inscenace, připomínající všeobjímající celospolečenské smíření se smrtí jako principem. Text *Malovaného na skle* je přitom od své nejbystrostnější podstaty pravým opakem – oslavou života a boje o život.

O problémech situační výstavby a dramaturgického výkladu by se dalo psát asi dlouho. Přesto zůstane

nespornou skutečností, že jde o ukázkou mimořádně vyspělé hudební (včetně pěvecké) složky v hudebně dramatickém útvaru na poli amatérského divadla. Škoda jen těch mikroportů. V kombinaci s reprodukovanou hudbou nejsou nezbytné a významně oslabují konkrétní dramatické jednání postav. Zvláště, pokud se nevypínají ani na činoherní pasáže.

Půdička

Poslední diskuze o inscenaci *Malované na skle* v provedení Bodláku z Bernartic nám připravila zdánlivě jednoduchou rozpravu, která se však časově protáhla. Téměř všichni jsme se shodli na vysoké kvalitě pěvecké úrovně souboru, byť jsme chvíli diskutovali o kombinaci reprodukováné hudby a zpěvu přes porty. Byla to však pouze technická diskuze, spíš jako problém nám přišlo využití portu i pro mluvené slovo. Nevyřešili jsme dvojí pohled na základní koncepci: jedni požadovali bohatší choreografii, jiní vycházeli z představy lidových malovaných obrázků, což znamená větší staticnost v aranžmá. Chápeme, že dvojí provedení tak náročnému představení vyčerpává síly souboru, takže s největší energií a uvolněností zpívali tři přířadky na závěr. Nikdo nepochyboval, že jsme prožili příjemný divadelní večer.

Bereme to jako výzvu

Členové Bernackého ochotnického divadla Bodlák poutali pozornost nejen svým představením, ale i svými žlutými tričky. A dobře, že je tomu tak, protože přehlédnout je by byla škoda. O spolku a jeho vystoupení na Krakonošově divadelním podzimu jsem si povídala s režisérem Zdeňkem Klosem.

Kdy byl váš divadelní spolek založen?

Náš divadelní spolek funguje již 130 let. Má podobně dlouhou tradici jako vysocké divadlo. Do roku 2009 fungoval jako lidová scéna a poté vzniklo občanské sdružení Bodlák. Pod tímto jménem tedy vystupujeme osm let.

Popište mi vaše režijní začátky v Bodláku.

Režiséři u nás fungují desítky let. Ten předešlý, pan Ivan Prašivka, byl režisérem od roku 1980 do roku 2009. V pětasedmdesáti se už na vedení souboru necítil, a tak se hledala náhrada. Důvěru jsem získal já.

Hru Malované na skle zinscenovali i vysočtí ochotníci. Nemyslíte, že je to určitý hendikep?

Snažíme se na to dívat pozitivně. Bereme to jako výzvu! Bohužel jsme hru v jejich podání neviděli. Samozřejmě ale víme, že měla obrovský úspěch a asi třicet čtyři repríz. Jsme rádi, že se nám poštěstilo se na přehlídku dostat a uvidíme, jestli se budeme Vysočákům líbit.

Proč jste zvolili právě ji?

Náš spolek tvoří především zpěváci a hra je z našeho regionu. To jsou hlavní důvody. Je to dobré využití pěveckého potenciálu souboru.

(gab)

Vysocká Klaudie a rytíř z Dobřichovic

Dobřichovičtí se loučili hned po včerejším poledni. Spěchali domů. Matka Svatka poděkovala za představení a zadoufala, že se s Dobřichovckými brzy ve Vysokém potká zase znovu. Nechci být nějak rýpavá, ale zajímalo by mě, zda chce víc potkat ochotníky z Dobřichovic nebo tu krásnou patnáctikilovou krůtu? Toť otázka.

A pak došlo na hostesku Klaudii, aby podalaa podrobný referát o tom, co Dobřichovičtí prováděli večer po představeních. Jenže, jak po Klaudii chtít praskavý report, když si ji soubor zavázal tím, že ji nabídl roli. „Děkuji za ni,“ začala Klaudie a dodala, že je jednou z mála hostesek, které si zahrály v kuse svého přehlídkového svěřence. „A určitě jsem jediná, která hrála s rytířem,“ pochlubila se Klaudia a hned přispěchala i s vysvětlením. Člen dobřichovického souboru Petr Bendl je totiž rytířem

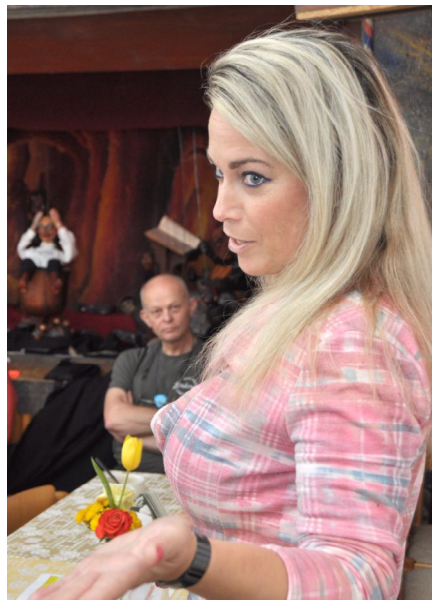
Francouzské republiky. Klaudia pak svému souboru z Dobřichovic předala kámen, jenž by mohl být základním toho divadla, které by si v Dobřichovicích rádi postavili. A přidala sýr od vysoké starostky i místní chleba.

Obvykle mlčenlivý Pepa Trepera Prajzler se tentokrát výjimečně přihlásil o slovo. „Včera ta krůta byla pěkná a dobrá a protože jsme masožravci, tak jsme ji celou pěkně snědli. A abyste nevyšli s prázdnou, tady máte zeli a k němu si udělejte čuníka,“ předal Dobřichovickým Pepa hlávky typicky špičatého vysokého zeli. Novinkou byla bílá hlávka, kterou se po deseti letech šlechtění podařilo poprvé vypěstovat teprve loni.

Podle Petra Bendla byl soubor nervózní, protože chtěl uspět před obecnstvem i porotou. „Máme rádi, když na konci práce máme pocit, že to má

smysl. A tak vám děkuju, že jste nám ten smysl dali,“ konstatoval Bendl s tím, že odsud budou odjíždět s pocitem, že se sem chtějí vrátit. A tak šli obíhat kostel, neboť jistá cesta, jak se sem vrátit je...

(jn)

Konec – zvonec

*Ať chceme či nechceme,
prostě je to tak!
V naší skvělé náladě
objeví se mrak –*

*No to je snad trochu moc,
spíše mráček malý.
Objeví se, byť jsme ho
tak rychle nečekali.*

*Sobota a Sejkorák –
přehlídka to balí!
Na každém loučení
zní souborům zvonec –*

*přípitek – pak poudačka –
dárečky a konec.
Od loučení k setkání –
říká Honzík vždycky –*

*já chci v rýmech posledních
říct kategoricky:
k loučení si společně
sice zazvoníme,*

*ale všichni dobře moc
fakt jediný víme.
Přijedeme slavit zas
divadelní svátek
a pak bude zvonění
pěkně na začátek!!*

Jiří Hlávka

Milan je zloděj

Pomalou ale jistě začíná vycházet na povrch, co jsou porotci zač. Na pátečním semináři se předseda poroty Milan Schejbal doznal, že na přehlídky jezdí jen kvůli tomu, aby vykrádal souborům jejich nápady. Nejprve zvolil slovo „inspiroval“, ale protože nám všem bylo jasné, jak se věci mají, došlo na oficiální přiznání.

(gab)

Půdička nespí

Co mohlo DS Dobřichovice skutečně potěšit, bylo vyjádření půdičkářů. Člen půdičky Tomáš viděl představení Brouk v hlavě asi po pětadvacáté, a i když se obával, že u něj usne, nebylo tomu tak. To už je skoro jako pochvala.

(gab)

Neviditelný Jaromír

Scénograf Jaromír Vosecký zůstává při svém hodnocení zásadně sedět. Prý na něm není nic poutavého a nechává tak alespoň vyniknout své kolegy. Otázkou je, jestli je něco poutavého na jeho kolezích.

(gab)

Vyrovnané hospodaření

Rozpočet Národní přehlídky KDP je vyrovnaný a pracuje s objemem téměř 800 tisíc korun. Od Ministerstva kultury, Krajského úřadu LK, města Vysoké nad Jizerou a dalších státních a samosprávních organizací má přehlídka 348 tis. Kč, od sponzorů získala 153 tisíc, na vstupném vybere 220 tisíc, z ubytování, reklam, prodeje cukrovinek, upomínkových předmětů a podobně pak 69 tisíc korun. Největší položkou na straně výdajů je pak pobyt souborů za 135 tisíc nebo jejich doprava v hodnotě 103 tisíc korun.

(jn)

Sejkorák!
Úprava sálu v
17.30 hodin

Došlo do redakce

Milá Svatko,
tajný výlet byl moc fajn, ale přiznám se, že největší zážitek jsem měla z toho koně. Já to viděla poprvé v životě takhle naživo. A počasí se taky povedlo, i když už se vám to tam začalo taky kazit. Tady je dneska sice docela teplo, ale mží a je takový mlžný opar. A lepší už to být nemá.

Cesta do Poniklé a k vám do Vysokého taky neměla chybu. To byla romantika! Šofér z toho dvakrát odvázaný nebyl, ale my jsme to měly jako zajímavý a dobrodružný výlet. Navíc se do těch končin sotva kdy ještě podívám. A jak svítilo to sluníčko, lesy byly krásně barevné a chvílemi jsme narazili i na nádherné výhledy po Krkonoších (nebo Jizerkách)?

Musím říci, že to byl včera fakt příjemný den. Dopoledne ten Rautis, to bylo moc milé a zajímavé, no a u vás a s vámi se člověk cítí moc dobře. Jste fajn partička a na chvíli člověk vypadne z toho služebního frmolu. Už se u vás cítím jako

mezi přáteli, už to není taková ta normální služební povinnost. Představení jsem sice viděla už asi 4x, ale aspoň jsem si odpočinula, u toho není třeba moc myslet, zase taková vítaná chvilka oddechu. Prostě je u vás taková milá přátelská atmosféra a to mě těší. Moc všechny pozdravuj a že děkujeme tobě i dalším za milé přijetí a péči. Jo, a pan Bárta je ještě starostou, nebo se pletu? Svatko, moc si to tam užijte, hlavně ten sejkorák a třeba mi to někdy vyjde, když to pan starosta nese tak úkorně, že mi to ještě nikdy nevyšlo.

*Zuzana Malcová, ředitelka
odboru regionální a národnostní
kultury, Ministerstvo kultury*

ZŠ a MŠ speciální Srdíčko

V úterý 17. října jsme s navštívili Divadlo Krakonoš ve vašem městečku a zhlédli divadelní představení Čert a Káča. Tímto chceme velice poděkovat organizátorům Krakonošova divadelního podzimu. Děkujeme

za zajištění dopravy autobusem z Jablonečka do Vysokého. Ale především děkujeme za možnost zhlédnout krásné divadelní představení, které bylo pro naše děti zdarma. Dětem se veselé divadlo moc líbilo, užily si při něm spoustu legrace. Opravdu si toho velice vážíme a věříme, že naše děti se na Krakonoše a divadlo ve Vysokém každý rok opravdu těší! Je to pro ně krásný a radostný zážitek, na který rády vzpomínají. Letos nám navíc i pan Krakonoš seslal čas vskutku královský. Sluníčko se vesele smálo a po představení nás vytáhlo do podzimně zbarveného parku za divadlem. Spokojenost našich dětí a žáků byla úplná, radost upřímná. Ještě jednou tímto z celého srdce děkujeme a již nyní se těšíme za rok opět na shledanou.

*Dětičky a paní učitelky ze ZŠ a
MŠ speciální Srdíčko Jilemnice*

????? KRAKONOŠ MÁ PORUCHU OSOBNOSTI nebo KRAKONOŠOVA BRIGÁDA V TECHNICE????

Ani Krakonoš není dokonalý. Během rozhovoru nejméně dvakrát zapomněl, že je Krakonoš a začal se bavit o tom, co dělá v technice. Rozhovor ukončil slovy: „já říkal, že ze mě něco vypáčit je těžké“.

Patronem této přehlídky venkovských divadelních souborů jste už 48 let. Jak jste spokojen s úrovní letošního ročníku?

Zajímavé je, že jsou tu letos tři nováčci. To se moc často nestává. A spokojen jsem moc!

Sledoval jste divadelní představení?

Pokud jsem měl službu v technice a bylo to možné, tak ano. Když jsem byl v šatně, měl jsem to jen reprodukovat.

Nastala chvíle, kdy jsem musela Krakonošovi připomenout, že je Krakonoš...

A jo, vždyť já jsem vlastně Krakonoš! Když mi

to okolnosti dovolí, snažím se každé představení vidět.

Má i Krakonoš pro tuto příležitost slavnostnější oblečení?

Jak jste se tohle dozvěděla? To víte, že jo! Mám speciální přehlídkový kostým.

Jaký žánr je vám nejbližší?

Úplně mě neberou komedie. Spíš si potrpím na vážnější témata a nejideálnější jsou detektivky.

Byl jste spokojen se zdejší kuchyní?

Jasně. Ráno mi vždycky uvaří medvěda.

Jaké počasí chystáte na tuto zimu?

Rozhodnu se až v prosinci!

(gab)

Neděle 22. října 2017

kdy	co	kde
14:00	velká uklízeč brigáda	Krakonoš
20:00	zhášení světel	tečka

Větrník, zpravodaj XLVIII. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává Občanské sdružení Větrov. Redakce Jana Fričová, Gabriela Jakoubková, technické zpracování Ing. Josef Hejral, fotografie Ivo Mičkal a co kdo dá. Tisk povolen MK ČR E 22952.

Tisk H&H Servis

Náklad 120 ks

Cena 10 Kč